

MINISTERSTWO PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII
Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

STANY ZJEDNOCZONE

flaga

mapa

godło

Informacje ogólne

powierzchnia:	9,8 mln km ²	
ludność:	325 mln	
głowa państwa (prezydent):	Donald J.Trump	
premier (szefem rządu jest prezydent)		od 20.01.2017
minister gospodarki	Wilbur L.Ross, Jr.	od 28.02.2017
minister finansów	Steven T. Mnuchin	od 13.02.2017
minister spraw zagranicznych	Mike Pompeo	od 26.04.2018
minister rolnictwa	Sonny Perdue	od 25.04.2017
USTR	Robert E. Lighthizer	od 15.05.2017
ambasador USA w Polsce	Georgette Mosbacher	od 06.09.2018
ambasador RP w USA	Piotr Wilczek	od 21.10.2016
ostatnie wybory prezydenckie	8 listopada 2016	

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne (w USD)

Wskaźniki	2013	2014	2015	2016	2017
PKB (w mld USD, ceny bieżące)	16.691	17.428	18.121	18.625	19. 485,44
PKB na 1 mieszkańca (tys. USD)	52,7	54,7	56,4	57,6	59,9
PKB (wzrost w %, ceny stałe, dynamika)	1,7	2,6	2,9	1,5	-
Deficyt budżetowy (% PKB)	-4,4	-4,1	-3,5	-4,4	-2,3
Dług publiczny (brutto, % PKB)	105,4	105,1	105,2	107,1	106,2
Inflacja (CPI w %, na koniec roku)	1,3	0,6	0,7	2,2	2,1
Bezrobocie (w %)	7,4	6,2	5,3	4,9	4,3
Eksport towarów (w mld USD)	1.592,0	1.633,3	1.510,8	1.455,7	-
Import towarów (w mld USD)	2.294,2	2.385,5	2.272,6	2.208,2	-
BIZ w USA (mld USD, stock)	4.954,7	5.390,1	5.588,0	6.391,3	-
BIZ USA za granicą (mld USD, stock)	6.291,4	6.285,3	5.982,8	6.383,8	-

Źródło: IMF World Economic Outlook.

1. Informacje ogólne, sytuacja gospodarcza

Stany Zjednoczone Ameryki są konstytucyjną republiką federalną obejmującą 50 stanów oraz jeden federalny okręg stołeczny (Dystrykt Kolumbii), głową państwa jest prezydent. Stolica: Waszyngton D.C., waluta: dolar USA = 100 centów.

Główne zasoby naturalne USA: węgiel, miedź, złoto, srebro, ołów, cynk, molibden, fosforyty, metale ziem rzadkich, uran, boksyt, rtęć, związki potasowe, ropa naftowa, gaz ziemny (aktualnie światowy lider w wydobyciu tego surowca), wolfram.

Rynek zapewnia skalę rozwoju, co pozwala na wzrost kapitału i dalszą ekspansję. Przedsiębiorstwa działające na terytorium USA muszą spełniać wymagania zawarte jednocześnie w prawie federalnym (obowiązującym na terytorium całego kraju), stanowym i w prawie lokalnym (na terytorium danego okręgu).

USA posiadają najwyższy na świecie poziom importu, przy równocześnie wysokim deficycie handlowym. Redukcja ujemnego salda w wymianie handlowej jest celem Rządu USA. Największymi partnerami handlowymi są: Chiny, Kanada, Meksyk. USA lokują na tych rynkach około 40% swojego eksportu, a importują ok. 50%. Spośród państw UE czołowymi partnerami USA są: Niemcy, Wlk. Brytania, Włochy, Francja, Holandia.

USA odgrywają znaczącą rolę w międzynarodowych organizacjach gospodarczych, takich jak: ONZ (oraz powiązanych: WTO, FAO, WHO i in.), OECD, Międzynarodowy Fundusz Walutowy, Bank Światowy, G7, G8, G20.

2. Wymiana handlowa Polski z USA (mln USD)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Dynamika 2018 2017
Eksport	4.842,2	4.855,1	4.465,0	4.801,0	6.140,2	7.282,9	127,9
Import	5.531,0	5.495,1	5.256,8	5.644,6	6.569,8	7.615,6	116,4
Obroty	10.373,2	10.350,2	9.721,8	10.445,6	12.710,1	14.898,5	121,7
Saldo	- 688,8	-640,0	-791,8	-843,6	429,6	-332,7	#

Źródło: MPiT/ Insigos/GUS

- Stany Zjednoczone są jednym z ważniejszych polskich partnerów handlowych. Co więcej, ich rola w naszej wymianie handlowej w ostatnich latach wyraźnie wzrosła. Wg wstępnych danych GUS, w 2018 r. USA na liście rynków eksportowych uplasowały się na 8. pozycji, z udziałem 2,8%, podczas gdy jeszcze w 2015 r. znajdowały się na pozycji 12. (z udziałem 2,2%). 8. miejsce USA zajęły także wśród głównych rynków importowych (z udziałem 2,8%), co oznacza awans o jedną pozycję w stosunku do 2015 r. Biorąc pod uwagę wyłącznie kraje pozaunijne, w 2018 r. USA uplasowały się na 2. pozycji wśród polskich głównych rynków eksportowych (za Rosją) oraz na 3. wśród rynków importowych (za Chinami i Rosją).
- Ostatnie lata to okres dynamicznie rosnących obrotów towarowych z USA. W 2017 r. eksport towarów na ten rynek wzrósł o ok. 28%, a w 2018 r. o ok. 19%. W szczególności wynikało to z dynamicznych wzrostów wywozu wyrobów elektromaszynowych, w tym *kotłów, maszyn i urządzeń mechanicznych i ich części, maszyn i urządzeń elektrycznych i ich części oraz przyrządów*

i aparatury, optycznej, fotograficznej, kinematograficznej, pomiarowej, medycznej itp., ich części i akcesoriów.

Dobre wyniki eksportu do USA to m.in. efekt realizowanych na tym rynku branżowych programów promocji w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój. Dotyczy to m.in. branż: sprzęt medyczny, IT/ICT, biotechnologia i farmaceutyka, moda polska, jachty i łodzie, meble i części samochodowe i lotnicze.

- Po stronie importu towarów z USA notowano wzrosty na poziomie o ok. 16,5% w 2017 r. oraz ok. 16% w 2018 r. W szczególności dynamicznie zwiększał się przywóz *statków powietrznych, kosmicznych i ich części oraz paliw i olejów mineralnych.*
- W rezultacie zdecydowanie szybszego wzrostu wywozu do USA, w ostatnich latach notuje się redukcję deficytu z USA, do ok. 333 mln USD w 2018 r., podczas gdy jeszcze w 2015 r. wynosiła ona ok. 790 mln USD.
- W 2018 r. Polska znalazła się na 44. pozycji wśród rynków eksportowych USA (z udziałem 0,3%) oraz 37. miejscu wśród rynków importowych (0,3% udziału).

Najważniejsze pozycje w polskim eksporcie do USA w 2018 r.:

- *silniki turboodrzutowe, turbośmigłowe oraz inne turbiny gazowe* – ok. 17,2% udziału w eksporcie do USA;
- *meble* – 6,3%;
- *sprzęt i aparaty ortopedyczne, protezy, aparaty słuchowe* – 5,3%;
- *żurawie okrętowe, dźwignice, wózki z urządzeniami dźwigowymi* – 4,2%;
- *części szybowców i samolotów* – 3,7%;
- *części i akcesoria samochodów* – 3,2%;
- *mięso wieprzowe świeże, schłodzone lub zamrożone* – 2,4%.

Najważniejsze pozycje w polskim imporcie z USA w 2018 r.:

- *samoloty i śmigłowce* – ok. 12,5%;
- *silniki turboodrzutowe, turbośmigłowe oraz inne turbiny gazowe* – 7,8%;
- *ropa naftowa i kondensaty gazu naturalnego, surowe* – 5,6%;
- *samochody osobowe* – 3,1%;
- *narzędzia i przyrządy lekarskie i weterynaryjne* – 2,9% oraz
- *węgiel; brykiety, brykietki, paliwa stałe wytwarzane z węgla* – 2,8%.

3. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

Według danych NBP wartość kapitału zainwestowanego przez firmy amerykańskie w Polsce na koniec 2017 r. wyniosła 5,7 mld USD (12. miejsce wśród największych inwestorów). Stanowiło to 2,4% łącznej wartości kapitału zainwestowanego w Polsce (238,5 mld USD). W 2017 r. zarejestrowano znacznie wyższy niż w 2016 r. napływ amerykańskiego kapitału do Polski (528 mln USD wobec 31,9 mln USD).

Przy uwzględnieniu kryterium kraju siedziby podmiotu dominującego Stany Zjednoczone uplasowały się na koniec 2017 r. na drugim miejscu po Niemczech (inwestycje na poziomie ok. 26 mld USD). Stany Zjednoczone inwestują w Polsce poprzez spółki córki zlokalizowane w Niderlandach czy Wielkiej Brytanii, przez co w statystykach dotyczących BIZ, ich lokata nie uwzględnia rzeczywistego wkładu inwestycyjnego USA w polską gospodarkę.

Amerykańskie przedsiębiorstwa są obecne w Polsce od 1990 r. Nasz kraj jest największym odbiorcą amerykańskich inwestycji bezpośrednich w Europie Środkowej. W wielu obszarach polskiego rynku, jak bankowość, przemysł komputerowy, czy przemysł spożywczy funkcjonują znane na całym świecie amerykańskie firmy.

Według danych GUS, na koniec 2017 r. funkcjonowało w Polsce 667 podmiotów z udziałem amerykańskiego kapitału, z czego ponad połowa (tj. 368) zatrudniała do 9 osób. Wartość zagranicznych inwestycji tych firm, liczona wg metodologii GUS, wyniosła 5,4 mld PLN, co stanowiło 2,8% kapitału zagranicznego ogółem. W tym okresie na polskim rynku obecnych były 104 firm z USA, których inwestycje przekraczały 1 mln USD. **W podziale według sekcji PKD**, amerykańskie inwestycje w Polsce są zlokalizowane przede wszystkim w przetwórstwie przemysłowym (47,5%) oraz w handlu i naprawach pojazdów samochodowych (21,8%). Udział inwestycji w handlu i naprawach pojazdów samochodowych znacznie zwiększył się wobec 2016 r., gdy wynosił 9,3%. Blisko 60% podmiotów z kapitałem amerykańskim było zarejestrowanych w woj. mazowieckim.

Według danych Amerykańskiej Izby Handlowej firmy z kapitałem amerykańskim są jednymi z największych zagranicznych pracodawców w Polsce i zatrudniają ok. 220 tys. pracowników.

W Polsce zainwestowali m.in. Pfizer, Ecolab (farmacja), Ford, Tenneco Automotive (motoryzacja), Pratt and Whitney, PZL-Mielec (Lockheed Martin, przemysł lotniczy), Can-Pack, Indesit Company, International Paper, Whirlpool Polska (wyroby przemysłowe), Philip Morris, Mondelez, Pepsi Cola, Avon, Johnson and Johnson, COTY, Procter & Gamble, Colgate – Palmolive, HJ Heinz, Levi Strauss, SC Johnson, Estee Lauder (dobra konsumpcyjne), IBM Polska, DELL, Hewlett Packard Enterprise, Intel Technology, Oracle, Microsoft, Cisco Systems, Google, Xerox (IT), CBRE Corporate Outsourcing (nieruchomości i budownictwo).

Stan należności z tytułu polskich bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Stanach Zjednoczonych na koniec 2017 r. osiągnął wartość 812,6 mln USD (2,7% ogólnej skumulowanej wartości polskich BIZ). Napływ polskich inwestycji do USA na koniec 2017 r. wyniósł 95,9 mln USD, podczas gdy jeszcze rok wcześniej odnotowano dezinvestycje rzędu 15,5 mln USD.

Duże zainteresowanie rynkiem amerykańskim wykazują firmy z branży IT. Wśród polskich firm z tego sektora, obecnych na rynku amerykańskim można wskazać: Comarch S.A, Chicago Financial Technology, Transition Technologies, Enfoglobe Sp. z o.o., Brainly (platforma dla uczniów wspierająca naukę), Asseco. Szansę na sukces na tym rynku mają również firmy biotechnologiczne (jak na przykład inwestująca w Bostonie Pharmena) i producenci z branży medycznej (TMZO ma oddział w Atlancie; HTL-Strega w Mariettcie). W USA zainwestowały ponadto: Fakro i Drutex (stolarka budowlana), Selenia (chemia budowlana), Korona (producent świec), Com.40 (produkcja mebli), KGHM oraz Inglot (branża kosmetyczna).

6. Dostęp do rynku

Średnia stawka celna w imporcie do USA jest relatywnie niska, choć występują niekiedy tzw. kominy taryfowe. Obszerna taryfa celna z regulacjami w imporcie opublikowana jest na stronach Komisji ds. Handlu Międzynarodowego (*U.S. International Trade Commission*) oraz Agencji Cei i Ochrony Granic (*U.S. Customs and Border Protection*). Pozycja zdobyta przez biznes na rynku USA otwiera możliwości w skali globalnej. Polski eksport odbywa się na zasadach wywozu z państw Unii Europejskiej. Wśród barier technicznych oraz regulacyjnych należy wymienić spełnienie specyficznych wymagań rynku USA, takich jak: standaryzacja, certyfikacja, akredytacja, normy techniczne i procedury zgodności, oznakowanie towarów, bezpieczeństwo produktów, ochrona środowiska, ochrona konsumentów. USA stosują bariery systemowe: w zamówieniach rządowych *Buy American Act*, które nakładają obowiązek wkładu USA w ofercie zagranicznej, dostęp do sektora morskiego reguluje *Jones Act*, a stosowanie środków antydumpingowych *Anti-dumping measures: practice of zeroing*.

Szczególne wymagania dotyczą kwestii sanitarnych, fitosanitarnych i weterynaryjnych, co powoduje utrudnienia dla polskiego eksportu rolnego (zwłaszcza towarów świeżych oraz schładzanych).

W dn.18.02.18 r. Departament Handlu USA przekazał Prezydentowi USA rekomendacje nałożenia ceł lub kontyngentów na przywóz do USA stali oraz aluminium z konkluzją, że import stali i aluminium stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego i rodzimego przemysłu. Rozmowy UE-USA zakończyły się niepowodzeniem dla UE oraz decyzją o wprowadzeniu od dn. 1.06.2018 r. ceł na stal (25%) oraz aluminium (10%), m.in. z UE.

3. Ramy prawno-traktatowe współpracy gospodarczej

Do najważniejszych dokumentów **regulujących zasady współpracy gospodarczej i handlowej między Polską a Stanami Zjednoczonymi** zaliczyć należy m.in.:

- Traktat o stosunkach handlowych i gospodarczych między RP a Stanami Zjednoczonymi Ameryki, sporządzony w Waszyngtonie dnia 21 marca 1990 r. (Dz.U. nr 97, poz. 467 z dn. 15.09.1994 r., z późn. zm.).
- Protokół dodatkowy między RP a Stanami Zjednoczonymi Ameryki do Traktatu o stosunkach handlowych i gospodarczych między RP a Stanami Zjednoczonymi Ameryki podpisany w Brukseli dn. 12.01.2004 r. (Dz.U. nr 3, poz. 14 z dn. 7.01.2005 r.).
- Umowa między Rządem RP a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o współpracy naukowo-technicznej (MP nr 25, poz. 271 z dn. 13.04.2007 r.). Umowa wygasła, nowa umowa została podpisana w dn. 23.04.2018 r. w Waszyngtonie D.C.
- Konwencja między RP a Stanami Zjednoczonymi Ameryki w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, podpisana w Warszawie dnia 13 lutego 2013 r. (Ustawa z dn. 21.06.2013 r. w Dz.U. z dn. 30.08.13 r., poz. 995, tekst Konwencji opublikowany jest na stronie www.finanse.mf.gov.pl w zakładce ABC Podatków/Umowy międzynarodowe).

7. Działania na rzecz rozwoju dwustronnej współpracy gospodarczej

Obok współpracy z USA na forum organizacji międzynarodowych oraz UE, rozwijany jest w relacjach bilateralnych Polsko-Amerykański Dialog Gospodarczy (PADG), prowadzony przy współpracy Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii z Departamentem Handlu USA. Dialog koordynowany jest na poziomie podsekretarzy stanu właściwych dla współpracy dwustronnej Polski i USA. Promocja polskiej gospodarki i inwestycji w USA odbywa się m.in. poprzez działalność zagranicznych biur handlowych (ZBH) Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu, Grupy PFR https://www.paih.gov.pl/o_agencji/Zagraniczne_Biura_Handlowe. ZBH promują polski eksport towarów i usług przy współpracy z: biznesem, organizacjami, samorządem, realizatorami programów promocji, izbami, stowarzyszeniami. Działania ZBH obejmują usługi dla polskich przedsiębiorstw: udzielanie informacji o rynku, wsparcie dla realizatorów branżowych programów promocji, obsługę misji handlowych, organizowanie seminariów i konferencji, prowadzenie szkoleń dla polskich eksporterów, współtworzenie sieci kontaktów, wyszukiwanie i weryfikacja partnerów, organizowanie spotkań B2B, pomoc przy wprowadzaniu towaru na rynek.

W USA działają ZBH Waszyngton i ZBH Los Angeles. W połowie 2018 r. ma powstać ZBH w Nowym Jorku i Houston.

W Polsce podobną rolę pełnią Centra Obsługi Inwestora i Eksportera (COIE przy Urzędach Marszałkowskich).

8. Branże perspektywiczne/ możliwości współpracy

USA mają znaczny potencjał gospodarczy, wysoki poziom innowacyjności i zaawansowania technologicznego. Istotne są dziedziny współpracy zgłoszone do mandatu dla negocjacji umowy o partnerstwie handlowym i inwestycyjnym UE-USA *Transatlantic Trade and Investment Partnership* (TTIP). Polska opowiada się za rozwojem współpracy w obszarze energii, w tym, bezpieczeństwa i dywersyfikacji źródeł zaopatrzenia, efektywności, w ochronie klimatu. Państwa UE (w tym Polska) poparły na Szczycie 2009 UE-USA utworzenie Rady ds. Energii (*US-EU Energy Council*). Polska rozwija niekonwencjonalne metody poszukiwania i wydobywania gazu, współpracuje m.in. z USA w tej dziedzinie. Terminal LNG w Świnoujściu tworzy możliwości współpracy w dywersyfikacji źródeł zaopatrzenia. Pierwsza dostawa LNG do Polski z USA jest faktem godnym odnotowania w 2017 r. Zachęty do współpracy tworzą porozumienia: wspólna deklaracja (MG) z Departamentem Energii USA i Departamentem Handlu USA dotycząca współpracy przemysłowej i handlowej w dziedzinie energii jądrowej, memorandum o porozumieniu między Rządem RP a Rządem USA o współpracy w zakresie czystej, efektywnej energii. Impuls dają deklaracje z Polsko-Amerykańskiego Szczytu Gospodarczego (2018) z udziałem: biznesu, Departamentu Handlu USA, AmCham, Polsko-Amerykańskiej Rady Biznesu, PAIH, Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii i innych ministerstw. Kontynuowany jest strategiczny kierunek przyciągania inwestycji z USA do naszego kraju. Odwrotnie, strona USA zabiega o polskie inwestycje. Polska zainteresowana jest wzmocnieniem małych i średnich przedsiębiorstw oraz ich internacjonalizacją. W latach 2018-2019 realizowane będą na rynku USA branżowe programy promocji dla polskiego biznesu: IT/ICT, sprzęt medyczny, biotechnologia i farmaceutyka, meble, specjalności żywnościowe usługi prozdrowotne, części samochodowe i samolotowe. Nowymi kierunkami rozwoju współpracy są: zaawansowane technologie, wliczając IT/ICT, innowacyjność, inteligentne miasta, Internet Rzeczy, cyberbezpieczeństwo, sztuczna inteligencja i in. W Dolinie Krzemowej działa Zagraniczne Biuro Handlowe otwarte formalnie w dniu 30 marca 2017 r.

9. Polskie biura ekonomiczno-handlowe w USA

Wydział Ekonomiczny Ambasady RP w Waszyngtonie

1503 21st Street, N.W.

Washington, D.C. 20036

Tel: (0-01 202) 499 17 00

Radca Paweł Gębski, Kierownik WE

E-mail: pawel.gebski@msz.gov.pl

<http://www.waszyngton.msz.gov.pl>

Zagraniczne Biuro Handlowe

Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu S.A. w Waszyngtonie

1503 21st Street, N.W.

Washington, D.C. 20036

Bartosz Szajda, Kierownik Biura

Bartosz.Szajda@paih.gov.pl

Tel: (0-01 202) 460 50 07

Maciej Olchawa, Business Development Manager

Maciej.Olchawa@paih.gov.pl

Joanna.Gorska@paih.gov.pl

e-mail: washington@paih.gov.pl

www.usa.trade.gov.pl

**Zagraniczne Biuro Handlowe
Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu S.A. w San Francisco
PolishHub**

180 Sansome Street
San Francisco, California 94104
Tel: (0 01 650) 580-6352
Maja Kieturakis, Kierownik Biura
Maja.Kieturakis@paih.gov.pl
www.usa.trade.gov.pl

**Zagraniczne Biuro Handlowe
Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu S.A. w Los Angeles**

Karolina Zatorska, Kierownik Biura
e-mail: karolina.zatorska@paih.gov.pl
www.usa.trade.gov.pl

**Polska Izba Handlowa w USA
POLCHAM USA**

Chris Jamroz, Chairman
Waszyngton
office@polchamusa.org
[http:// polchamusa.org](http://polchamusa.org)